

بررسی پی‌بست در کردی کلهری

سمیرا احمدی ورمزانی^۱، خسرو غلامعلی زاده^۲

^۱ کارشناس ارشد زیاتشناسی، دانشگاه رازی، گروه زبان، کرمانشاه، ایران

^۲ استادیار زیاتشناسی، دانشگاه رازی، گروه زبان، کرمانشاه، ایران

چکیده

پژوهش پیش‌رو با هدف توصیف و بررسی یک نوع از تکواژهای وابسته دستوری بنام واژه‌بست در گویش کردی کلهری صورت گرفته‌است. با بررسی‌های ترتیب واژه‌بست‌های گویش مذکور، مشخص گردید که تمامی واژه‌بست‌های این گویش از نوع پی‌بست می‌باشند؛ لذا، در این پژوهش به جای اصطلاح کلی واژه‌بست از پی‌بست استفاده می‌کنیم. به عبارت دیگر، در این گویش پیش‌بست وجود ندارد. در این پژوهش سعی شده است تمامی پی‌بست‌های گویش کلهری استخراج شود، انواع پی‌بست‌ها معرفی شود، میزبان پی‌بست‌ها بیان گردد و اینکه به چه مقوله دستوری تعلق دارند. نقش‌های دستوری‌ای مشخص شوند که پی‌بست‌ها در جمله ایفا می‌کنند، و نهایتاً با مقایسه ویژگی‌های وندها، به خصوص وندهای تصریفی، و پی‌بست‌ها تفاوت‌های مکانی و رفتاری این تکواژها معرفی گردد. ویژگی‌های آوایی، صرفی و نحوی و معنایی پی‌بست‌ها نیز بیان شده‌است. جایگاه پی‌بست در نمودار درختی و همچنین چگونگی فرافکنی پی‌بست در ساخت سلسله مراتب جمله هم مد نظر قرار گرفته‌است. پدیده خوشه پی‌بستی به عنوان پدیده‌ای که در این گویش استفاده می‌شود، بیان شده‌است. در خوشه پی‌بستی یک پی‌بست فاعلی و یک پی‌بست غیرفاعلی، مانند پی‌بست مفعولی، مفعولی غیرصریح، متممی و اضافی مورد مطالعه قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: پی‌بست، پی‌بست ضمیری، کردی کلهری، خوشه پی‌بستی، فعل پی‌بستی